

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/58/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815203437
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815203437.1

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. R. V., O.. XX.XX.XXXX, bytom toho času Detský domov, H.. Y.. N.. Y. XX, XXX XX X. O. Z., zastúpená kolíznym opatrovníkom: W. D., súdna tajomníčka Okresného súdu Vranov nad Topľou, na návrh: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou, za účasti matky: R. I., O.. XX.X.XXXX, a otca: U. V., O.. XX.X.XXXX, D. V. P. XXX, D.. X. O. Z., otec zastúpený opatrovníčkou M. V., O.. X.XX.XXXX, V. P. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad mal. R. V., O.. XX. XX. XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Y.. N.. Y. XX X. X. O. Z..

Matka a otec sú p o v i n í platiť výživné na maloleté dieťa každý z nich vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n ý platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Detského domova X. O. Z., počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom ÚPSVaR, Vranov nad Topľou žiadal, aby súd nariadil mal. dieťaťu R. V., O.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Y.. N.. Y. XX X. X. O. Z.. Zároveň požadoval každého z rodičov zaviazat' platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Maloletá R. V., O.. X.X.XXXX a aj jej súrodenci U. V., O.. XX.X.XXXX, Ľ. I., O.. XX.X.XXXX R. R. V., O.. X.X.XXXX pochádzajú z družného vzťahu matky R. I., O.. XX.XX.XXXX R. U. V., O.. XX.XX.XXXX. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou č.k. SPO 2015/2017 zo dňa 03.11.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.11.2014 bolo rodičom maloletých detí U. V., O.. XX.X.XXXX R. R.Ž. I., O.. XX.X.XXXX uložené výchovné opatrenie - dohľad, podľa §12 ods. 1 a 3 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a podľa § 37 ods. 2 písm. b Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/37/2015 zo dňa 17.03.2015 bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým súd nariadil, aby maloletá R. V., O.. X.X.XXXX bola predbežne umiestnená v Detskom domove, X. O. Z., Y.. Y. XX. K tomuto opatreniu bolo potrebné pristúpiť z dôvodu, že maloletá R. bola od apríla 2014 do začiatku októbra 2014 hospitalizovaná vo Vranovskej nemocnici šesťkrát, opakovane pre neprospievanie a dystrofiu, dehydratáciu a zápaly priedušiek. V správe Vranovskej nemocnice zo dňa 13.10.2014 bolo uvedené, že R. nie je v domácich podmienkach podávaná adekvátna výživa a starostlivosť. Ďalej bolo uvedené, že maloletá po každej hospitalizácii v nemocnici pribrala najmenej 300g za týždeň. Od októbra 2014 do februára 2015 bola maloletá taktiež hospitalizovaná vo Vranovskej nemocnici. Od 2.3.2015 do 20.3.2015 bola maloletá opätovne hospitalizovaná vo Vranovskej nemocnici z dôvodu dehydratácie, opakovaného

zvracania, zelenej riedkej stolice, zvýšenej teploty. Bola jej okrem podvýživy (hmotnosť 4540 gr, tj, pod 3 perc.), dehydratácie, zaostalosti v psychomotorickom vývine diagnostikovaná aj infekčná hnačka. V správe Vranovskej nemocnice zo dňa 4.3.2015 bolo okrem iného uvedené, že maloletá R. bola prijatá na oddelenie v zúboženom stave, vychudnutá s odporúčaním vyňať maloleté dieťa z prirodzeného prostredia. Rodina maloletých detí je vedená v evidencii problémových rodín od roku 2003 z dôvodu úpravy rodičovských práv a povinností k najstaršiemu synovi U. V., O.. XX.XX.XXXX, ktorý bol nakoniec rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 7P/69/2005 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov L. V.B., O.. XX.XX.XXXX R. M. V., O.. XX.XX.XXXX, D. Z. V. P. XXX. Rodičia maloletých detí sú zdravotne a aj mentálne postihnutí. Na rodičov bolo podané aj trestné oznámenie z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté dieťa. Okresná prokuratúra Vranov n.T. vydala Uznesenie pod spisovou značkou Pv 1062/14/7713-16, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie voči obvineným rodičom z prečinu zanedbania povinnej výživy a to z dôvodu, že v znaleckom posudku u obidvoch rodičov bolo uvedené, že trpia stredne ťažkou mentálnou retardáciou. U obidvoch v dôsledku poruchy dochádza aj k zmenám osobnosti, čo sa najmä prejavuje zníženým sledovaním reality, nesamostatnosťou a sociálnou odkázanosťou. Rodina naďalej obýva jednu izbu v rodinnom dome, kde hygiena je na veľmi nízkej úrovni. So starostlivosťou o zvyšné maloleté deti im vypomáha stará matka, M. V., ktorá obýva jednu z izieb v tomto rodinnom dome. V blízkej budúcnosti stará matka podá návrh na zverenie maloletej L. I. a maloletej R. V. do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu, že rodičia nie sú schopní sa ďalej starať o svoje maloleté deti, nakoľko im bola diagnostikovaná stredne ťažká mentálna retardácia.

Matka maloletej s návrhom nesúhlasila.

Opatrovníčka otca s návrhom nesúhlasila.

Kolízna opatrovníčka sa vo veci nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 9P/37/2015, správou Detského domova Vranov nad Topľou zo dňa 12.5.2015, správou ÚPSVaR Vranov nad Topľou zo dňa 21.5.2015 a zistil tento skutkový stav veci:

Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/37/2015-9 zo dňa 17.3.2015 bola maloletá R. V., O.. X.X.XXXX dočasne zverená do starostlivosti Detského domova vo X. O. Z.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.4.2015.

Zo správy Detského domova X. O. Z. vyplýva, že R. ihneď od jej prijatia dňa 20. 03. 2015 bola umiestnená do profesionálnej rodiny v Sačurove. R. bola prijatá ako dieťa ťažko podvyživené. Prvoradým záujmom bolo podchytiť jej zdravotný stav, ktorý kompenzovali podľa odporúčaní lekárov, zdravou výživou, nutridrinkami a podobne. R. býva ešte aj teraz často chorá, ochorenia prebiehajú s teplotami, avšak začala pekne naberať na váhe. Psychomotorický vývoj je oneskorený približne pol roka. R. ešte len teraz začala samostatne sedieť, fyziologicky vyzerá ako 6 mesačné dieťa. Profesionálna rodina sa potešila príchodu dievčatka do rodiny, všetci členovia ju majú radi, venujú sa jej a tak saturujú jej biologické a psychické potreby. Z blízkeho príbuzenstva javí o R. záujem babka, M. V., ktorá prišla na dohodnuté stretnutie dňa 30. 04. 2015. R. však na stretnutie s ňou reagovala silným plačom, tak že sa nedala utíšiť, zjavne sa jej bála. Stretnutie muselo byť preto prerušené. Podľa informácie od profesionálneho rodiča aj v noci spala nepokojne. Následne sa babka ohlásila znovu, avšak R. bola chorá, takže návštevu museli zrušiť. Ďalšie plánované stretnutie je na 15. 05. 2015. Adrianka dostáva v zariadení potrebnú starostlivosť pre svoj najlepší bio-psycho-sociálny rozvoj a v prípade nariadenia ústavnej starostlivosti súhlasia s jej umiestnením v detskom domove.

Zo správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou zo dňa 21.5.2015 súd zistil, že dňa 30.4.2015 starí rodičia podali na tunajší súd návrh na zverenie maloletých detí (L. I. R. R. V.) do náhradnej osobnej starostlivosti a to z dôvodu, že v znaleckom posudku, vypracovanom v rámci trestného stíhania rodičov, ktoré bolo zastavené u obidvoch rodičov bolo uvedené, že trpia stredne ťažkou mentálnou retardáciou. U obidvoch rodičov v dôsledku poruchy dochádza aj k zmenám osobnosti, čo sa najmä prejavuje zníženým sledovaním reality, nesamostatnosťou a sociálnou odkázanosťou. Vzhľadom na to, starí rodičia, predovšetkým stará matka zabezpečuje starostlivosť svojim vnúčatám. Rodina býva v rodinnom

dome, ktorý pozostáva zo štyroch veľmi skromne zariadených izieb a sociálneho zariadenia. V rodinnom dome je zavedený elektrický prúd a voda. Kúria si drevom. Rodičia maloletých detí obývajú jednu izbu v tomto rodinnom dome. V izbe, ktorú obývajú má rodina k dispozícii dve postele, piecku a jednu menšiu skrinku. V ďalších izbách býva širšia rodina rodičov maloletých detí. Rodičia maloletých detí sú zdravotne a aj mentálne postihnutí a ako už bolo vyššie uvedené sú nesamostatní a sami sú odkázaní na pomoc od iných osôb, ktorú im väčšinou poskytuje M. V.. Matka maloletého dieťaťa je poberateľkou invalidného dôchodku, a rodinných prídavkov na dve maloleté deti. Otec maloletého dieťaťa je poberateľom invalidného dôchodku. Ich spoločný mesačný príjem je okolo 427,46 eur. Maloletá R. bola na základe Uznesenia Okresného súdu Vranov n.T. č.k. 9P/37/2015, zo dňa 17. 3. 2015 dočasne zverená do starostlivosti Detského domova , Y. N.. Y. X. X. O..Z.. Ihneď od jej prijatia do uvedeného zariadenia, čo bolo dňa 20. 3. 2015, bola umiestnená do profesionálnej rodiny. R. bola prijatá ako dieťa ťažko podvyživené, ktoré má oneskorený psychomotorický vývoj približne o pol roka. Maloletej sa zdravotný stav zlepšil, začala priberať na váhe a už aj začala samostatne sedieť. Rodičia o maloleťu nejavia záujem, iba jej stará matka M. V.. Na základe vyššie uvedených skutočností odporučili maloletej R. V. nariadiť ústavnú starostlivosť.

Matka maloletej vo výpovedi uviedla, že dcéra R. bola chorá, mala kŕče v žalúdku, nevedela, čo s ňou má robiť. Dala jej piť mlieko, ale napriek tomu dcérka nespala celú noc, vždy plakala, preto zavolała svoju svokru. Dcéra bola viackrát hospitalizovaná v nemocnici. Matka býva v spoločnej domácnosti s deťmi. Vie variť a prať, snaží sa starať o deti. Všetky tri deti chodia do školy, desiatu im chystá babka. Matka je poberateľkou dôchodku. Nevie koľko finančných prostriedkov dostáva, tieto financie berie svokra. R. nebola pozrieť v detskom domove, lebo nemala financie.

Opatrovníčka otca uviedla vo svojej výpovedi, že býva aj s rodičmi maloletej R. v jednom rodinnom dome, každý však obýva samostatnú izbu. O svoje vnúčatá sa starať, vypraví ich do školy. R. je zdravotne postihnutá, nechodí ešte do školy. Chodí s ňou aj na kontroly k MUDr. V.. Syn je zdravotne postihnutý, ale snaží sa s deťmi rozprávať, vie aj uvariť alebo vyprať. Je doma, nakoľko je invalidný dôchodca, niekedy nevládze urobiť ani krok. Mal. U. je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Teraz má takýto návrh podaný aj na ďalšie dve deti. O R. sa spočiatku starala matka, stará matka sa snažila pomáhať jej, kupovala jej aj mlieko. Nevesta jej povedala, že matka asi dcére dávala studené mlieko, preto dostala kŕče. R. bola hospitalizovaná v nemocnici. Opatrovníčka otca bola maloleťu navštíviť aj v Detskom domove vo X. O. Z.. Keď bola na poslednú návštevu, už R. neplakala, riadne išla k nej na ruky. Syn je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 250 eur, takisto aj matka dieťaťa poberá invalidný dôchodok vo výške 250 eur mesačne.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné nariadiť u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť, nakoľko jeho výchova a výživa v rodinnom prostredí je vážne narušená a ohrozená a vyžaduje to aj jeho zdravotný stav. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že maloletá bola výrazne zanedbávaná tak po fyzickej ako aj psychickej stránke. R. bola ťažko podvyživená, pričom jej psychomotorický vývoj je oneskorený približne o pol roka. Maloletej sa zdravotný stav zlepšil po dočasnom zverení do starostlivosti detského domova.

Obaja rodičia trpia stredne ťažkou mentálnou retardáciou, v dôsledku čoho dochádza k zmenám ich osobnosti, čo sa prejavuje zníženým sledovaním reality, nesamostatnosťou a sociálnou odkázanosťou.

Dieťa je v starostlivosti profesionálnej rodiny, kde má zabezpečené stabilné rodinné a emocionálne prostredie a je mu poskytovaná individuálna starostlivosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je nariadenie ústavnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení suma minimálneho výživného na jedno dieťa činí začínajúc dňom 1.7.2014 sumu 27,13 eur. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

Nakoľko obaja rodičia maloletého dieťaťa sú iba poberateľmi invalidného dôchodku, v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení, s prihliadnutím na finančné pomery rodičov, ich súd zaviazal platením výživného v minimálnej výške určenej zákonom. V súčasnosti minimálne výživné predstavuje sumu 27,13 eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.